

Column Hugo Reumkens

BARBAREN AAN DE POORT

De digitale revolutie heeft geleid tot een overnamemarkt die in sommige opzichten aan de jaren tachtig doet denken. Maar kooplustige ondernemingen moeten zich voorbereiden op nieuwe mededingingsrechtelijke hindernissen die hun snode overnameplannen binnenkort significant zullen bemoeilijken.

De nieuwe wet- en regelgeving komt niet volledig uit de lucht vallen. Zo bestond er al enige tijd een wens om zogenaamde ‘killer acquisitions’ te kunnen toetsen. Dit betreft overnames waarbij een grote gevestigde onderneming een innovatieve start-up verwerft, uitsluitend met als doel om de innovatieprojecten van de start-up stop te zetten en toekomstige concurrentie te verhinderen. De discussie rondom killer acquisitions werd in 2014 aangewakkerd door de overname van Whatsapp door Facebook.

Omdat de innovatieve start-ups nog relatief weinig omzet behalen, blijven de killer acquisitions in beginsel buiten het toezicht van de mededingingsautoriteiten. De Europese Commissie wil deze transacties toch aan toetsing onderwerpen, hoewel critici vinden dat de Commissie hiervoor haar bevoegdheid op een onrechtmatige wijze oprekt. Deze zomer kwam er een langverwachte gerechtelijke uitspraak die bevestigde dat de Europese Commissie bevoegd is om killer acquisitions te toetsen. Inmiddels heeft de Europese Commissie enkele spraakmakende killer acquisitions in het vizier en is het eerste verbod al uitgesproken.

Voorts zullen de Digital Markets Act en de Digital Services Act binnenkort het nodige stof in M&A land doen opwaaien. Het doel van deze wetgeving is om digitale dienstverleners te reguleren en grote techbe-

drijven als Amazon, Google, Apple en Meta aan banden te leggen. De Europese Commissie krijgt daarbij de mogelijkheid om de macht van grote online platforms – zogenaamde ‘poortwachters’ – te beteugelen.

Ten slotte komt er de Wet Veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames (Wet Vifo). Deze wet zal naar verwachting begin 2023 in werking treden. De wet biedt de minister van Economische Zaken en Klimaat de

mogelijkheid om acquisities, die na 8 september 2020 hebben plaatsgevonden, te toetsen op risico's voor de nationale veiligheid. Het betreft acquisities van ondernemingen die van vitaal belang zijn voor de Nederlandse samenleving of beschikken over gevoelige technologie. Opvallend is dat transacties na inwerkingtreding van de Wet Vifo ook met terugwerkende kracht (vanaf september 2020) getoetst kunnen worden.

Het boek *Barbarians at the Gate* (1989) vertelt het verhaal van een van de grootste zakendeals in de Amerikaanse geschiedenis, de *leveraged buy-out* van RJR Nabisco. Hierin wordt het extreme en extravagante gedrag in corporate Amerika in de jaren tachtig beschreven. De titel van het boek verwijst naar een uitspraak van Forstmann, waarin hij stelt dat de overvallers moeten worden gestopt: ‘We moeten de barbaren terugduwen van de stadspoorten.’ De mededingingsautoriteiten vinden de tijd rijp om de stadspoorten te verstevigen tegen de ongebreidelde kooponger van de grote techbedrijven. We zullen binnenkort zien of deze moderne barbaren zich hierdoor laten beteugelen. Ik verwacht het niet. «

Hugo Reumkens is advocaat en partner bij Van Doorne NV. Hij schrijft deze column op persoonlijke titel.